

مروری سیستماتیک و متاآنالیز بر شیوع و اثربخشی حفاظ گذاری گناد در نمای روبروی رادیوگرافی لگن

اسما مرایی^۱، رویا داودی^{۲*}، محمد چاویده^۳، فاطمه مرادی^۴

۱- دانشجوی کارشناسی، گروه مهندسی پزشکی، واحد دزفول، دانشگاه آزاد اسلامی، دزفول، ایران.

۲- دانشجوی کارشناسی، گروه مهندسی پزشکی، واحد دزفول، دانشگاه آزاد اسلامی، دزفول، ایران.

۳- دانشجوی کارشناسی پرستاری، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی دزفول، دزفول، ایران

۴- واحد توسعه تحقیقات بالینی، بیمارستان گنجویان، دانشگاه علوم پزشکی دزفول، دزفول، ایران

* royadavoodi74@gmail.com

زمینه و هدف: حفاظت گذاری گناد به طور گسترده ای در سنین باروری و قبل از آن توصیه شده است. روش رایج کنونی برای حفاظت گذاری از گناد ها قرار دادن یک ورقه ی سربی بر روی لگن حقیقی در گروه مونث و بر روی ناحیه ی اسکروتوم در گروه مذکر است. نحوه ی قرارگیری این حفاظ ها اغلب نادرست است و منجر به پوشاندن ساختارهای تشخیصی تصویر و گاه تکرار آزمون می شود. از طرفی تخمدان ها اغلب در نواحی جانبی لگن قرار گرفته اند و حتی قرارگیری صحیح حفاظ منجر به حفاظت کامل از تخمدان ها نمی شود. مطالعات متعددی در زمینه ی بررسی شیوع و کیفیت حفاظ گذاری گناد انجام شده است و نتایج ضد و نقیضی گزارش شده است. هدف از مطالعه ی حاضر تعیین شیوع و اثر بخشی حفاظ گذاری گناد در رادیوگرافی لگن از طریق مرور سیستماتیک مقالات منتشر شده می باشد.

روش جستجو: پایگاه اطلاعاتی PubMed و Embase با استفاده از کلید واژه های Pelvice Radiography, Gonad Shield/Ing, X-Ray, Reproductive Organs, Testes, Ovary, Prevalence and Positioning بدون محدودیت زمانی جست و جو شد. جهت جست و جوی گسترده تر لیست مقالات مرتبط نیز به صورت دستی جست و جو شد. مقالات بازیابی شده توسط دو نویسنده طبق چک لیست PRISMA به صورت مستقل بررسی و موارد اختلافی هم با مشورت حل شد و اطلاعات استخراج گردید. متاآنالیز با استفاده از نرم افزار STATA20 انجام شد.

یافته‌ها: مجموعاً 543 مقاله در جست و جوی اولیه بازیابی شد بعد از ارزیابی مقالات و انطباق با معیار های ورود و خروج 17 مقاله کاملاً مرتبط انتخاب گردید. شیوع کلی حفاظ گذاری گنادها (95% CI: 40 - 74%) 58% تخمین زده می شود که تنها در 34% رادیوگراف ها حفاظ به درستی استفاده شده بود (95% CI: 25 - 44%). نحوه ی استفاده نادرست از حفاظ در خانم ها به طور قابل توجهی بیشتر از آقایان بود (P< 0/001, %52 to %85).

نتیجه گیری: روش کنونی برای حفاظ گذاری از تخمدان ها در رادیوگرافی لگن روش موثری نیست در مورد آقایان گزینه کلیدی آموزش صحیح حفاظ گذاری است.

کلیدواژه‌ها: حفاظ گذاری گناد، رادیوگرافی لگن، حفاظت در برابر اشعه، کیفیت تصویر